

документах має міститися обґрунтування аудитором всіх важливих моментів, з яких необхідно висловити своє професійне судження, разом з висновками аудитора за ним. У тих випадках, коли аудитор проводив розгляд складних принципів питань або висловлював з яким-небудь важливим для аудиту питань професійне судження, в робочі документи слід включати факти, які були відомі аудитору на момент формулювання висновків, і необхідну аргументацію [3].

Аналіз спеціальної літератури показав, що переважна більшість авторів метою дій аудитора вважає отримання аудиторських доказів. Ковальчук Т.М. і Никифорак І.І. розшифровують отримання доказів як їх збирання та оцінку. Разом з тим, аналіз положень МСА показує, що всі найважливіші дії аудитора підлягають обов'язковому документуванню, без якого в практиці, дійсно, неможливо отримати загальне уявлення щодо окремих об'єктів аудиту і скласти цілісне судження про фінансову звітність клієнта. В кінцевому підсумку аудитор працює з задокументованими свідченнями (доказами). При цьому процес документування супроводжує кожен значимий дію аудитора.

Таким чином, на думку авторів, доцільним є визначення аудиторської процедури як сукупності дій

аудитора з метою збору, оцінки і документування аудиторських доказів.

Потрібно відзначити, що аудиторська документація містить зафіксовану на матеріальному носії інформацію, яка за професійним судженням аудитора може служити доказом, а не є власне доказом. Отже, документування аудиторських доказів доцільно розглядати поряд з вищезазначеними процедурами як самостійний елемент системи аудиторських процедур (рис. 1).

Документування в системі аудиторських процедур сприяє забезпеченню більш раціонального підходу до побудови системи внутрішнього фірмового контролю якості в частині формування аудиторської документації.

Основним призначенням документування є допомога в організації роботи аудиторської групи, підтвердження факту здійснення перевірки та отримання можливості оцінки якості виконаних робіт. Документування процесу аудиту в свою чергу крім скорочення часу на розробку та оформлення робочих документів, сприяє підвищенню ефективності аудиту, прискоренню процесу перевірки, оцінки та обробки як робочих так і підсумкових документів аудиту [2].

Література

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua>
2. Сук Л. К. Аудиторські процедури для одержання доказів / Л. К. Сук // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 1. – С. 81–84.
3. Паламарчук О.І. Становлення ринку аудиторських послуг України в умовах інтеграції до міжнародних стандартів / Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 10 (37). – Ч. 1. – Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк, 2013. – С.408-413.

УДК 336.279

МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ БАНКРУСТВА

Гуримська М. – ст. 5 курсу, гр ОПЗвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Пилявець В.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Діагностика ймовірності банкрутства є наглядним індикатором, який характеризує фінансовий стан підприємства та дає змогу завчасно виявити зародження тих чи інших проблем задля тимчасового їх усунення. Науковці пропонують різноманітні моделі діагностики ймовірності банкрутства, зокрема: модель Альтмана, Спрінгейта, Лиса та Таффлера, показник Конана і Гольдера, універсальна дискримінантна функція, теорія нечітких множин.

Методологічні підходи до прогнозування банкрутства підприємств, поширені у зарубіжній практиці, можна поділити на два напрямки: розрахунок індексу платоспроможності та використання системи формалізованих і неформалізованих критеріїв.

У світовій практиці, крім системи фінансових коефіцієнтів, для раннього попередження кризових явищ використовують спеціальні узагальнюючі (тестові) показники загрози банкрутства, що визначають з допомогою економіко-математичних

методів і прийомів. Один з найбільш розповсюджених методів, який застосовують для визначення інтегрального показника ймовірності банкрутства, – метод дискримінантного аналізу. Він базується на емпіричному дослідженні фінансових показників значної кількості підприємств, певна частка яких збанкрутіла, а решта – успішно функціонує в умовах ринкового середовища

До переваг багатоваріантної дискримінантного аналізу можна віднести:

– відносно простоту і незначну трудомісткість процедури застосування;

– інформація, потрібна для обчислень, як правило, є доступною для широкого загалу користувачів;

– вираження схильності до банкрутства у цифровому форматі у вигляді обчисленого інтегрального показника дозволяє порівнювати підприємства між собою;

– невелика кількість коефіцієнтів, які фігурують у дискримінантній функції, забезпечує

досить високий рівень достовірності оцінки.

Найпростішою є двофакторна модель діагностики банкрутства. Основні недоліки цієї моделі полягають у тому, що вона не дає змоги:

1) відобразити такі сторони фінансового стану, як оборотність і рентабельність активів, темпи зміни виручки від реалізації тощо;

2) визначити реальний стан ліквідності підприємства за коефіцієнтом поточної ліквідності без його аналізу в контексті з показниками виручки, обсягу дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Отже, згадана двофакторна дискримінантна функція не дозволяє здійснити комплексне оцінювання фінансового стану підприємства в контексті загрози неплатоспроможності, тому достовірність отриманих при її застосуванні результатів прогнозування вірогідності банкрутства викликає серйозні сумніви. [1]

У практиці господарювання країн Заходу широко використовують інший метод оцінювання банкрутства підприємств – Z - рахунок Альтмана. П'яти- та одинадцяти факторні моделі діагностики банкрутства, які подано в багатьох вітчизняних літературних джерелах, доцільно застосовувати тільки для великих підприємств в Україні, які котирують власні акції на біржах, оскільки доволі складно отримати оцінку ринкової вартості суб'єкта господарювання. З цією метою слід використовувати уточнену модель Альтмана 1985 р. За даними зарубіжних джерел, точність прогнозування банкрутства за цією моделлю в межах однорічного періоду досягає 95%, двох років – 83%. Звичайно, такий високий рівень об'єктивності забезпечується тоді, коли її

застосовують на фірмах найрозвиненіших ринкових країн (США, Канада, Японія тощо). Тобто головними недоліками згаданої моделі є обмежений простір для її застосування (значний ризик отримання недостовірних результатів оцінювання при використанні в секторі малого і середнього підприємництва) та не адаптованість до вітчизняних реалій ведення бізнесу.

Не може бути широко застосованою у вітчизняній практиці розроблена безпосередньо для Великобританії модель прогнозування загрози неплатоспроможності Р. Ліса. Якщо в основу моделі Е. Альтмана закладена ринкова вартість акцій для погашення заборгованості, то Р. Ліс обмежився розробленням моделі, основою якої є визначення ефективності використання активів підприємства, що створюють умови для погашення заборгованості. Оскільки при розрахунку коефіцієнта використовують загальну суму активів, що не відображає структурування їх за ступенем ліквідності, то згадана модель не дає змоги реально відобразити рівень загрози неплатоспроможності підприємств, а тільки відображає рівень загрози його автономності.

Найбільш адекватно описує стан українських підприємств метод оцінювання У. Бівера. Значення його системи показників дають змогу визначити межу задовільного фінансового стану підприємства і його схильності до неплатоспроможності. Основна ідея цього методу полягає в дослідженні трендів таких діагностичних показників: рентабельність активів, фінансовий ліверидж, коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом, коефіцієнт покриття, коефіцієнт Бівера.

Література

1. Даниленко В. А. Застосування моделей діагностики банкрутства для оцінки фінансової стійкості промислових підприємств України / А. В. Даниленко // Збірник наукових праць «Науковий вісник Академії муніципального управління», серія «ЕКОНОМІКА» – випуск 7. – 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_7/09dvaeou.pdf.
2. Ключан В. П., Ключан В. В., Костаневич Н. І. Оцінка моделей діагностики банкрутства // Економіка АПК. – 2010 – №1. – С. 97-101.

УДК 657.471.12

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Джижула О. – ст. 5 курсу, гр. ОПДзвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ясишена В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Облік заробітної плати на будь-якому підприємстві займає провідне місце в системі бухгалтерського обліку. Заробітна плата є основним джерелом доходів працівників підприємства, основою матеріального добробуту їхніх сімей. Витрати на оплату праці виступають суттєвою часткою витрат виробництва і водночас головним чинником забезпечення матеріальної зацікавленості працівників у досягненні високих кінцевих результатів праці. До того ж, заробітна плата є базою для нарахування єдиного соціального внеску і утримань податку з доходів фізичних осіб. Тому, цілком закономірною є потреба у своєчасній, об'єктивній і достовірній інформації про розрахунки з оплати праці з погляду

кожної зі сторін соціально-трудових відносин – держави, роботодавця і найманого працівника.

Відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, порядок ведення бухгалтерського обліку виплат працівникам та розкриття інформації про такі виплати у фінансовій звітності підприємства визначається МСФЗ (IAS) 19 «Виплати працівникам».

Склад виплат працівникам згідно МСФЗ 19 «Виплати працівникам»: 1) короткострокові виплати; 2) виплати по закінченні трудової діяльності; 3) інші довгострокові виплати працівникам; 4) виплати при звільненні [4].